Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Decretales - Cod. Aug. perg. 30

Gregor <IX., Papst>

[S.l.], [13./14. Jahrh.]

Nikolaus III.

urn:nbn:de:bsz:31-92302

Visual Library

tantum festum sollempnia nostra fundentes · et utinam ad Christi servitium sic eius fideles ardor devotionis inflammet ut per hec et alia proficientibus ipsis meritorum cumulis eternam gloriam post mortem apud eum, qui se dedit pro illis in pretium tribuitque se ipsum ipsis in pabulum · tandem post huius vite cursum eis in premium largiatur · Ideo quia universitatem vestram monemus et hortamur in domino · ac per apostolica scripta vobis in virtute obedientie districte precipiendo in remissionem peccaminum iniungentes · quatenus tam excelsum et tam gloriosum festum predicta quinta feria singulis annis cum lectionibus ac responsoriis versiculis psalmis antiphonis hymnis et orationibus ipsi festo specialiter convenientibus, que propria misse officio vobis sub bulla nostra mittimus incliutum devote ac solempniter celebretis et faciatis studiose per universas ecclesias vestrarum civitatum et diocesium celebrari · subditos vestros in predicta dominica que ferie proximo precedente salutaribus monitis sollicite per vos et per alios exhortantes ut per veram et puram confessionem ad eam largitionem accedant et per sedulas orationes ac alia devotionis et pietatis opera taliter se studeant preparare · quod huius preciosum sacramentum largiente deo mereantur fieri participes illa die possint quod spiritum sanctum percipere et sensere ad eius virtutem acceptiones consequi gratie · Nos vero Christi fideles ad colendum et celebrandum tantum dominicum festum volentes spiritualibus annuere omnibus vere penitentibus et confessis qui matutinali officio festi et ecclesie in qua celebrabitur interfuerint · centum qui vero misse · totidem autem in primis ipsius festi vesperis interfuerint · tertie sexte et none ac completorii totis officiis pro qualibet horarum ipsarum · xx · eis autem qui octavas ipsius festi matutinalibus vespertinis misse ac predictarum horarum officiis interfuerint centum dies singulis octavarum ipsarum diebus de omnipotentis dei misericordia et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi de iniunctis sibi penitentiis misericorditer relaxamus ·

Summa vero indulgentiarum festivitatis huius · xl · annorum et lxxx · dierum · — —

Expliciunt constitutiones pape quarti urbani ·

Incipiunt constitutiones nicholai pape tertii ·

Nicholaus episcopus servus servorum dei dilectis filiis universitati magistrorum et scolarium parisiensium salutem et apostolicam benedictionem · Constitutiones quasdam constitutiones super certis articulis · duximus promulgandas · universitati vestre per apostolica scripta mandamus · quatenus eas quas vobis sub bulla nostra transmittimus · uti velitis tam in iudiciis quam in scolis · ipsas sub suis titulis prout super eis exprimitur inseri facientes ·

Nicholaus tertius · —

Cupientes electionum vacationibus periculosis occurrere ac malignantium subterfugiis obviare · iam provisis remediis aliaque patente ipsa rerum experientia ad earum expeditionem indicante utilia remedia experta subiungimus · et quia felicis recordationis Gregorius papa · x · predecessor noster de electionibus presentandis electas ipsorum electorum petitio ac adhibendo consensu salubriter statuit in suo concilio certa temporis moderatione in presentandis electionibus permanere nolentes · Et quia decernentis tempus pro consensum ad prestandas confirmationes instituit · quod ad illas que petuntur vel peti debent a sede apostolica competentes cum interdum aliquorum locorum intervallum maius exigat aliquorum distantiam plurimis temporis exposcat · generali et imperpetuum valitura constitutione sancimus · ut omnes electi

de electione et electi potestate etc. — —

cathedralium vel regularium
exemptarum quorum electionum
confirmationes vel infirmationes
ad ipsius sedis examen deducuntur
immediate simpliciter vel appellationis
interiectu devolvuntur infra mensem
post consensum vel post exceptam
tam de ipsorum electione notitiam
si eam debito tempore non contigerit
praesentari ad sedem ipsam
iter arripiant et extunc sive si infra
praeceptum mensem iter arripuerint
sive non absque fraude quod etiam
potuerint commode locorum consideratis
distantiis praeteriti praeteriti
suarum electionum confirmationes quibus
poterunt modis licitis competere
cum omnibus actis iuribus et munimentis
suis et processus suos continentibus
coram nobis personaliter
teneantur que si per .xx. dies post
lapsum eiusdem termini locorum modum
distantia temporis spatiis sine eligentes
oppolentes venire sive non
personaliter compatere et electionum
confirmationem vel prosecutionem
praeter nulla iusta causa intervenien
te que .i. praedictos .xx. dies per tempus
huius coram nobis vel alio seu alibi
sit deputando vel deputandis
a nobis si admittenda videbitur
venientur apud sedem ipsam faciem
plenariam fidem nisi vel infra eo
dem .xx. dies seu praedictos .i. ubi eo
casu intra tantum quod ad praedictum tam
propositam ne praedicitur et adnullam
prosecutionem concessi fuerint talia
tamen in similia propositum contin
gerit quod iudicio praesentis electo
ipsos ab infra septem pena merito

ex tularent etiam quod forsi
tam videtur eidem ad praedictam
computationem temporis pluri
indulgendum infra quem eo casus
ad plenam electorum expositionem
expectandam aliquam iustam
causam propositum contigerit vel ad inter
ea infra tunc infra idem tempus iusto
impedimento cessante per procura
torem ad praemissa omnia suf
ficienter instructum et mediate ipsa
causa cessante ut praemittitur se
personaliter praesentarunt electores
de ipsis tamen eo ipso iuribus in
cuantes ipsos omni iure siquod
propter huiusmodi electionum quarum est decre
minus est privantes electos vero
qui se sine actis instrumentis iuribus
et munimentis suis et processus suos
contingentibus personaliter vel per
curatorem ut praemittitur prae
sentarunt nisi etiam volumus extunc
tempus consistens huius pena prae
cessi ut per ex hiemalis ilicialis
quod apud sedem ipsam nisi ex
iusta causa non possunt dilationem
aliam optinere ad hoc ut diligentius
inquisitio super electionibus eligen
tibus et electis ac aliis praemissa
contingentibus plena informatione
possit haberi quod informationem per
procuratorem qui ut plurimum
constituuntur absentes et parte
sui ignari eorumdem de
facili non sentit provenire de
ipsis electoribus duae personae ad
minus super negotio ipso ut declaratur
praemittitur sufficienter instructe
quantum electionum concordem est contin
git .i. item tempus per capitulum

in expensis destinent ad plu
rium ipsius esse de quarum elec
tione agitur pertinentibus
si sunt distinctis aliquoquin
de quibus vel per ipsum capitulum a
liud provisum si de ipsis districte
tenentur vel collegiis tunc huius non pos
sunt ad omnia instructi ple
narie cumulentur Si vero
in discordia electum vel electores
sine processerint duae personae
ad minus de parte qualibet cum
sint plures vel de parte eli
gentium electos una processerint
in necessariis ac moderatis expen
sis electorum quas si electi ex hi
be contribuerint nisi forsan
facultatem impotencia
per quilibet negotium exonera
retur omnium inter ipsis exclusis
electione quae proveniuntur.
et quam unicus est electus
tam aliquis vel aliqui se opponunt
in expensis propriis etiam op
ponentes quod opponentes hi
si duo tantum vel si plures duae
ad minus ex ipsis opponentibus
in expensis ipsorum opponen
tium plene necessarium est con
actis et munimentis instructe
compareant ut praemittitur praemissaque
vel negotium plenarie instru
i vel sedes eadem valeat
informari an electum ubi licitum
presentari et aliis in speciali
tantum transeunt si huiusmodi
liberis appellationibus seu quibus
libet aliis sine alicuius faciendi
commissio vel existente causa
deinde per eos potius apud

sedem ipsam in personis aliis
in hoc articulo· Ceterum si eligen
tes electiones ipsas concorditer
vel in discordia celebratas
infra viii· dies postquam commode
poterunt electis presentare di
stulerint ipsos qui culpabiles
in hoc extiterint quo ad se-
quentes processus prosecutione ne
talia excludentes omnibus bene
ficiis suis que in ecclesia ipsa
cuius electione agitur percipien
tium continuum extunc in
choandum· volumus eo ipso fo
re suspensos· Ad que si infra
illud tempus propria se temeri
tate vel alio colore quesito in
gesserint vel ipsos inter· perpe
tuo sint privati· vel si personas
instructas ut premittitur pro
si opponentes vel electi mittere
vel venire seu mittere expen
sas competentes destinare
neglexerint· nisi eos complices vel
contradicentium paucitas seu
alia iusta et probabilis causa ex
cuset· in quo casu
procuratorem sufficienter
instructum mittere et in eis
causa cessante decisionem pro
digere tenentur· et a co
tali quo ad se prosecutio
ne processus et a provenienti
bus eorum que in ecclesia ipsa
optinent per triennium conti
nuum perceptione priventur
opponentes vel opponen
tium cum est vincere electo
tunc ita similis pena plec
tenda· medio tempore in premis
sis omnibus quibus eligentes

opponentes quo ad se pro
cessus prosecutione priventur
electis per hoc in prosecutione iu
ris sui nullum preiudicium ge
neretur. Denique cum ad postu
lationum concordem vel
discordem procedi contin
git et aliqui patientes in
ordinibus vel etate defectum vel
huiusmodi similes postulentur qui
quibus alias ecclesiis alligati libere
non habeant sine nostra permissi
one volatum circa quos
cathedralibus alligatos [illegible]
tur· observantia [illegible]
hii et postulantes hii et postu
latos eosdem ea moderatione di
strictione perstringimus ut
eo salvo quod postulati hii vel
sui postulationibus prestare
consensum· nec de electis tene
ant exhibere expensas aliquibus
tenebuntur· si postulantes
per concordiam vel discordiam
expensas ipsas post submissionem
postulatos in veniendo si
non duxerint· postulantes in
mittendo post instructas in
concordia vel discordia electione
pro omnia supra premittitur mo
deratione penis constringantur· et ne
eligentes statum idem sibi
preparant propellat· nec pro hoc quod de
postulatis processu certum
expeditione statuitur· postu
lationes ipse minus dispendiose
intelligantur· ac gratia quam
antea dependebant· propterea in
singulis casibus supra dictis inte
rpandis vel reddendis ex
pensis eligentium· electorum

postulantium et etiam postula
torum illud illud servari decernimus
quod iustum fuerit seu equitas
canonica iudicabit· Idem ad
perpetuam memoriam.

Quia leges et constitutiones in sui
promulgatione sic regulare
futura negotia quod preterita
vel pendentia dispendiis non
commendant nisi nominatim in eis
de preteritis et adhuc pendentibus
caveatur· cupientes tam de
eligentibus et electis quam postu
lantibus et postulatis ac se op
ponentibus et procuratoribus omnium compre
hensionibus prosecutionibus· expensis
et penis nuper edicimus nova
cum certa utilitate promulga
ta· et in preteritis seu et in iudicium
iam deductis electionum seu po
stulationum negociis· presenti
constitutione eo modo similiter decernimus
observari ut inter eius per ut ipsorum
negotiorum status et qualitas pa
tiens sit conveniendo comparando·
et prosequendo· expensas ministrando
eligentes electos postulan
tes et postulatos· ac se oppone
tes in eisdem preteritis et adhuc
pendentibus negotiis ab eo
tempore quo ius illis possint adeo
presentis constitutionis promulgatione
omnis astringat cum admittens ex suis
forte sui determinationibus modis
pendentis tenuit in futuris ne
gotiis cogitabat· nulli ergo nostre
laus· iii·

Contingit in nonnullis ecclesiis
de consuetudine earum obs
ervari· quod ipsarum prelati cum primo
ad ipsas ecclesias accedunt vel eum

Prestandum(?) iurando

de recipiendis ibidem novis
canonicis agitur. nec prelati ad-
mittuntur nec canonici alii reci-
piuntur in ipsis nisi iurent sta-
tuta et consuetudines ipsarum ec-
clesiarum scripta vel non scripta in-
violabiliter observare. inter laico-
rum in nonnullis civitatibus rectori-
bus et officialibus assumendis consue-
tudinis modus irrepsit quod potestates
rectores et officiales huiusmodi ad per-
tinas rectorias et officia eadem
nisi prius servaturos se statuta
ipsorum locorum clausa in-
[illegible] vallaverint admitti-
tur. quia non in statutis consue-
tudinibus supradictis interdum ali-
qua reperiuntur illicita seu
impossibilia vel obviantia
ecclesiastice libertati. ne vero genera-
liter iurandi seu iurantibus
occasio peierandi prebeatur cum
in animarum non fiat ut esset
iniquitatis vinculum nutri-
tivum. hac generali constitutione
cavemus predictis observare aspi-
cientes per prius a quibus huiusmodi scien-
tibus continentur in predictis consue-
tudinibus et statutis illicita
impossibilia vel libertati ecclesiastice
obviantia iuramenta huiusmodi
aliquatenus non prestari et talia
iuramenta etiam intentione facien-
da vel facta aut prestita
vel impossibilia seu libertati
ecclesiastice obviantia observen-
tur. cum per talia iuramento
ne prestari non possint absque
divine maiestatis offensa de-
cernimus in hiis illicitis im-
possibilibus seu libertati ecclesiastice

obviantibus non servanda
quum potius per animarum
salute si sub forma predicta vel
simili aliquos ignorantes
predicta illicita impossibilia seu
libertati ecclesiastice obviantia iu-
rare contingit observanda decer-
nimus licita possibilia et non
obviantia ecclesiastice libertati in-
tentionem referri intendimus. de-
cernimus quod iuramenta sub huius-
generalitate qualiacumque et sub quibuscumque formis
verborum prestita vel prestanda
ad licita possibilia et ecclesiastice
libertati non obviantia. tamen
ipsos extendi qui iurantes ad
alia per protestationem iuramentum
huiusmodi non teneri. Nicholaus III.

Fundamenta
militantis
ecclesie in montibus sanctis propheta re-
memorans per montes apo-
stolos et predicatores patent-
er insinuat quibus totius huius
edificii fabrica consistere
noscitur cum sine basis ec-
clesie sit fundamento preter quod
nemo aliud ponere potest. quod est
Christus Iesus velut summo angula-
ri lapide solidantur
universitas que ante legem per
prophetarum preconio vehebatur
per apostolicam tubam
in salutem universitatis gen-
tium. sicut scriptum est in omnem
terram exivit sonus eorum
et in fines orbis terre verba eorum.
huius autem muneris sacra-
mentum ita dominus ad omnium apo-
stolorum officium voluit
pertinere ut in beato Petro

apostolorum omnium summo princi-
paliter collocarit. ut ab ipso
quasi quodam capite dona
sua velut in corpus omne de-
funderet. hunc enim in consorti-
um individue unitatis
assumptum id quod ipse
erat dominus voluit nominari
dicendo. Tu es Petrus et super
hanc petram edificabo
ecclesiam meam. ut eterni
templi structura deo edifi-
cante constructa mirabili
munere gratie dei in Petri con-
sisteret firmitate. cum sal-
vatoris nostri mirandus per
visio lectum Paulum in
apostolatum gentium per excelsa
societatis admittit. isti sunt
per quos evangelium Christi tibi Roma re-
splenduit. isti sunt
enim patres tui verique pastores
isti sunt que una die pro-
mio uno loco progenia
sub uno persecutore pro-
pauli iurate compassi
ipsam coronam mar-
tirii Christo domino consecra-
runt sunt qui in hanc tantam
gloriam provexerunt
ut sit gens sancta, populus elec-
tus, civitas sacerdotalis et re-
gia per sacram beati Petri se-
dem caput totius or-
bis effecta. ne autem ipsa
mater ecclesia in congregatione
ac pastura fidelium in
temporalibus curis angustiis
quam potius ipsis nova-
ta spiritualibus semper fiat
in memoriam non absque

miraculo federis esse conspicitur
ut occidentalis Constantinum mo
narche a deo permissa sibi
rata dapsilibus fonti subli-
mitas eadem qui adiecit ipsi
ecclesie sanctitatem · qui quarto die
sui baptismatis una cum omnibus
satrapis et universo senatu
obtimatibus et tradito ipsis
in persona beati Silvestri sibi ro
manam urbem conceden-
do · relinquens ab eo et suc
cessoribus eius pragmatici
constitutum dei dispone
tam esse decernens · in ipsa
urbe utriusque potestatis
monarchiam romanis
pontificantibus declaravit ·
non minus arbitrans ut
nisi sacerdotii principatum
et tante religionis caput
imperator celestis instituit
illic imperii terrenus habe-
ret potestatem · quin immo
ipsa persona sedes in romano
iam proprio solio collocata
libertate plena in suis a-
gendis per omnia poteretur
nec illi liberum esse homini que
ore divino cunctis dignio
dignior esse prelata · dece-
nentque ipsi romano pon
tifici fratres suos sacro-
sancte romane ecclesie cardi
nales qui sibi in eterni
communione officii sacerdotalis
et ad invicem assistunt
convenire libera consilia
decet ipsius nullo modo

necessitate iudicia ut fratres
suos ipsos nullus secularis potes-
tas metus exterreat · nullus
temporalis favor absorbe-
at · nullus exterior immineat
nichil eos a veri consilii sui
soliditate removeat ·
quod est per ipsum romanum
pontificem in quibuscumque nego-
ciis contingeret communi pretio consili-
a mosulendo pro omnia sibi ei
dem romano pontifici in ali-
bus que pro tempore imminent
ille consulent et assistant ·
ipsa quoque romani pontificis
matri dei que sine temporibus
occurrerit electio electo corde
cardinalium concorditer fa-
cienda pro more in omni liber-
tate procedant itaque ad urbem
ipsam eius eiusque regimen
aciem nostre considerationis exten-
dimus ut feliciter ducta re-
gimine sempiternum amoris
et optatis semper proficiat
incrementis numquam obdurat
oblivio quod urbi que incolu-
nota dispendia meruerunt ·
hactenus per gravia regimina ·
numquid non sunt destructo me-
nium reformatio prove-
nient extremis inter clari
manifestantur · numquam non sunt
delictum recens acta deposita
deposita · numquid non sunt ipsa
veneranda dei templa presi-
dentis manu sacrilega die-
bus nostris nephanie violata
proclamant · quid plura

nonne ipsius urbis recto ac-
tis temporibus in corrupta con-
stantia sub regentes eo tempore
nephando in diversa regimine
ipsam urbem specialiter fidei
tenuta respexit in famula ita
mater sua romana ecclesia filia
predilecta de matre compila-
quodam cognitorum qui ve-
nenosa radice Frederici quondam
imperatoris colubri tortuosi
virtute ipsius ecclesie inde rep-
bari perdidisse intelligitur
in regimine · quod ab exterminio ro-
mane matris ecclesie manifestis
indiciis una cum fautoribus
suis expirabat · in contemp-
tum dei sive quoque matris sue
ac ipsius urbis exitium pariter
extiterat · recepto fautore con-
stituens se se hoc causa pate-
tis maior hostis sive mater
ecclesie filiam ad interitum · sed
ipsi rome presidente senatore
in eorum · sed per tales ipsius
urbis gloriosa civitas reducitur
in gloria sua stabilitas
non careretur in stabilis · sive per
constanciam antiquam soli-
ditas lingius hominum
non careretur in firma · prout
de officii nostri debitum cum
his tam periculosos eventus
ad vitam modernimus cri-
gentes tante subversionis
occasiones et salubris reme-
dia apponere providimus ne illorum
qui illam rem publicam
laudabiliter hactenus gubernarunt

intendimus gloriam singularem · vel minus quam illius apud · invisibilem et scientem omnia retributorem de iam pluries quietam laboribus talia persistunt · ut si quid ex regimine ipsius velut ad hilaritatem in omnibus solertia per quam ipsi romane plenius libertatis quibus et per omnia sibi debentur oportuna proveniant videretur iam expte presidia et romanorum populus ad opprimentum preteritus incursibus secetur · secundo qui etiam in plenitudine pacis interdum laccessitur fiducie et temporalium requie opulenta destatum nostrorum consilio hac in re fragabili in perpetuum valitura constitutione sancimus · ut quicumque ex in quocumque senatoris electo vel alterius quoque nomine censeatur quicumque modo vel quocumque titulo ipsius urbis deleat per se regimini in posterum intendebit · nullus ipsorum seu rex romanorum · aut alius imperator aut rex princeps · marchio dux comes · aut baro vel quivis alius preeminentie vel cuiusvis dignitatis existat · sed filius · vel nepos eorum ad tempus · vel nepos eorum ad tempus · vel imperpetuum seu quis ultra annale spacium quovis modo colore vel ex ipse per se vel per aliam personam quolibet submittendam in senatorem capitaneum patricium aut rectorem vel ad eius urbis regimen · seu officium nominetur eligatur · seu per ar · assumatur absque licentia sedis apostolice specialiter per ipsius sedis litteras

licentie huius specialis exprimentes quod si secus sententia fuerit nominationem electionem assumptionem huius decernimus esse irritas ac carere omni robore firmitatis et non solum modo nominatores electores et assumptores · verum et ipsi nominati electi aut assumpti sibi huius nominationem electionem seu assumptionem consenserit ac se de ipsis quolibet intromiserint incidentes et obedientes eis et omnes dantes vel ipsis nominatoribus electoribus assumptoribus aut nominatis electis auxilium consilium vel favorem publice vel occulte cuiuscunque dignitatis preeminentie conditionis aut status existant · eo ipso sententiam excommunicationis incurrunt aut inchoatione ipsos nominatos electos seu assumptos sive per eorum constitutionem predictis · nominationem · electionem · vel assumptionem consenserint · aut se quomodo intromiserint · et eorum postulationem in perpetuum omnibus feudis predictis huius habitationibus immunitatibus gratiis et honoribus que a predecessoribus seu a predecessoribus tenent ecclesie eosdem esse privatos ita quod illa ad quos eorum collatio concessio seu dispositio pertinet · reassumendi aut retinendi concedendi seu conferendi aliis ac de ipsis et disponendi prout ad eos pertinet liberam habeant facultatem et nichilominus nominati electi vel assumpti de sua permanentia vel contemptu valeant gloriari · nos quibus mandata per

cepta ordinatio et statuta · que fecerint omnisque in iniuria que contulerint quibuscumque quicquid promittunt iuramentis et obligationibus sive talis quibuscumque in urbe nomine vel tamquam senatore capitanei · patricii aut rectores vel officiales ipsius regiminis circumspectis et exemice et vacua nuntiamus in dictis nisi et cautiones quis sibi huiusmodi causa eorum aliquibus quod presertim constitutionis editionem patrocinari vel in istam consilio forte presumpserint · iudicatus · et cancellariatus officiis se noverint esse privatos contemptores quoque seu violatores premissorum vel aliquorum vel aliquis vel aliquem eorum ab huiusmodi excommunicationis sententia preterquam in mortis articulo et absolui non possint nisi per romanum pontificem aut ipsius per mittent et expressa licentia specialiter non obstantibus aliquibus privilegiis indulgentiis · concessionibus constitutionibus · consuetudinibus et statutis · quorumcumque tenorem vel latus que in premissis omnibus nolumus aliquibus vel alicui suffragari · sed omnia que ad illa decernimus non tenere · ut autem cives romani qui ex ipsa urbe naturalem nosscuntur duxisse originem ut qui alia qui in ipsa eius non existentes originarii non advenientes continui habitatores extiterint quo ad

ad honores ipsius urbis aut re
gimen exactis sint tantummodo
promoventur non intendimus
quod presens constitutio tales exclu
dat quin ad unum annum dum
taxat vel ad illud tempus
brevius nominari ad ipsius regi
men et officium eligi valeant
et assumi. Quod si predictorum pna
pni et aliorum fratres filii vel
nepotes extiterint aut extra
urbem et ipsi creatori
sub nomine coniungantur baronie
seu alii cuius habuit vel locat aliquibus
iurisdictionem seu potestatem aliquam
temporalem vel patriam opti
nent. Quo modo predicti intra vel
prope extra urbem et circuitum
predicti consistent non tanta
preeminentie vel notabilis
potentie existat quod eam
opportunitates eius occasiones
vel cum cum aliis excludit adeo
ab regimine ut permittit
presentis constitutionis oraculo
nobilis includantur. Nicho
laus .iiii. decano matisconensi.

Cum inter canonicos et conspira
tionis horrendae presumptio
exsculatione non labitur qui
de recta lineae canonicae pu
mantur. Sane causa quae super
electione de celebranda in
matisconensi ecclesia inter vitam
te coram dilecto filio nostro .I.
sancti Nicolai in carcere Tulliano diaco
no cardinali presbyteris auditio
re concesso tractata fuisset. Ca
dem in nostro consistorio in
troducta. Tamen super quibusdam ma

nifestis defectibus quos in visu
et auditu et aliis corporis sen
sibus nec non et in memoria et
intellectu de persona alterius pars
opponebat aut omnia maxime feme
feliciter recordationis .G. papae
predecessoris nostri edite in concil
lugduni examinari sibi postularet
eadem parte renitente ac
dicente inter cetera quod contra constituti
onem de manifestorum sub eiusdem
cum defectuum opponere loqui
tur in casu predicto in quo non evi
dentes sed manifesti defectus oppo
nuntur neque quam sibi locum
ducit vendicare cum manifesti
et evidens non idem per omnia dica
potest sed distingui soleat inter
et evidens manifestum tum quidem in
tentione dicte videatur nos
vero de fratrum nostrorum
consilio quo ad intentionem
dictis illius manifestum et evident
idem supponens declarantes
presertim cum non nulla inutilis
ea velut superflua reputantur
quod idem statuit in utroque
queque nos quosdam ex ipsis
fratribus super eisdem examinato
defectibus huius oppositi computa est
tum iuste opponentes eo
eiusdem esse prosecutione dicti
excludendos. Certum nobis per
modum excessum dicto eiusdem excep
tionis opposite tibi examinationem
mandavimus quietum cedula
coram nobis et eisdem fratribus ex
hibita exerant eius sequenter prohi
berent et ac matisconensis capitulo
ad hoc campana pulsata more

solito convocati ordinantes se
statuisse sollempniter et firmasse
quod defenderent eandem ecclesiam
et nos ipsos quoque omnis ipsi recitet
cam canonicam ipsius ecclesie iura
ad virtus quisquam posterius ad indem
pnitatem ipsius ut huius statuti verba nomin
.i. mandati ipsius et huius defen
sio fieri fieret expensis. quibus
capituli et ecclesie procuratoris si
gillata capituli et aliis litteris ad hoc
mittis sigillandis sigillo predicto
et quam diu fuit aliquis de canonicis
nomine eiusdem ecclesie qui defen
sione huius et oppositione vellet sibire
modo predicto. alii canonici non
poterunt nec debebunt aliquem
impetrantem recipere in ca
nonicum. nec habebunt eum
pro canonico in capitulo vel extra
in quorum autem predictorum veritatem
infrascripti a nobis tamquam veri
tatis amicus huius effectus
sub illa. prout continebat ex
cedula eadem actum esse recognoscimus
ordinationem et statutum huiusmodi
per iuramentum firmasse. porro
quia quidam statutum et verba
verba usque adhuc et quantum de
iure potuimus tollabile repu
tarent qui contra tamen dicebat
statutum ipsum ut potere con
spirationem continentem. quod
ecclesiam romane auctoritatem et
libertatem maiestatem continens
non tamen tollabile quin detesta
bile ac prorsus illicitum nec per
verba predicta mutatio ipso
velamen iniquitatis et excusan
das excusationes in peccatis.

adiacta posse aliquatenus ex
cusari. cum per ipsa eadem ut
verba capitulo predicto et singulis
eius pars libertatem obedien
ciam eidem ecclesie romane de
bitam exhibendi saltem usque
ad summum romanum pontificem
inmedium seu spirituale liqui
do appareat medium. verum enim
verba illa usque adeo patenter
insimiant. preter cum nec univ
galem modus loquendi regule
nis in qua statuitur. dicimus per mulga
cum. sic enim apud illius in
colas qui aliqua contemp
ne seu controversia se obserl
nis pactos attendere intelligi
tur offerre se pactos firmam
observare. Sic et secundum legem
proco domini aliquid esse inque
decuit nisi reddere. dicitur relatio
nei factam non ad id quod fecit sed
quod facere debuisset arguebatur
nisi quod statutum aut instra
per reprobum et multo reproba
dum nam cum eius intelligo
nem. ecclesie perpetuum futurorum
discrimen gravamenque ingerit
in quo liminas scriptiones lau
dabile notum extrincum licet
excludit. bonis fitem agno
cere prohibet. et adigit peccan
dum. siquidem ex illorum
verborum generalitate. intelligitur
contra eos inpeccantes de defe
sionis nomine quito colore in
iustam fortiorem inmo
nere compellit et quod est adiur

surdius uno quidem nisi deperdat
canonicas forsan expulsum
tempora vel ut exodio seu
alias nolente incomissas
inuste amota persone non
solum in persecutione temporum
dem maledicentem. etiam gra
vamen et dispendium ex
peulat inquirit sed et eccle
canonica qui forte dictam
te osclia hic controversie ecclesie
ac mandatis nellent a
plicas obedire ad presidendum
in illa saltem ipso facto et ad
inobediam per id statuitur quod
conscientiam attentur in iud
ideo nos cum eisdem fratribus
deliberatione prehibita de ipsorum
consilio predictum statutum
quod eandem ecclesie romane
auctoritatem et libertatem conspi
rationis late continuum et
te ipsum instatuendo et multa
do preda conspirationem et con
rationem non immito repu
tantes considerantes in super
quod adeo sacri canones hic etiam
nui asticiam prosequitur. quod
presumptores ipsorum non solum
infames sed et ipso gradu
obtentos esse decernunt. ne
tamen ante presumptus excel
dus sub impunitate presumat
alios ad presumenda similia suo
pernicioso imitare exemplo
elacionem eaude decreuit
premitti celebris iustitia
exigente cassandam ducimus

cassandam et irritam nun
ciamus arbitrium vobis
reservantes expulse per vis
sum processum contra vos ex
tam grandis considerationem
tantis pro executionem inf
quod ad gradus declarandam
et alia beneficia vestra exa
sperandi rigore ut prea
sata vestra premissa humili
confessione alius recommissa
cui mansuetudine tem
perandum. datum rome
apud sanctum petrum .x. kalendas
aprilis. pontificatus nostri anno
sexto.

Explicitunt constit

nicholai pape .iij. — hic incipit

incipiunt statuta gregorii .x. in concilio lugdunensi edita (?)

P[illegible] simon miseratione di
vina .tt. sancte cecilie presbiter cardinalis
apostolice sedis legatus ad futuram
rei memoriam. Cum per
generali concilio nostre regionis
per nos vocatum congregato
non nulla pro defensione ecclesiarum
et tranquillo statu ecclesiarum
quae apud gimini non co
missa ex deliberatione pro
vida de ipsius approbatione
concilii ordinanda duximus
ac etiam statuenda. quia
de nostre approbationem hic fit
pretium opere decimus
fimitatem. ne igitur per ali

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg